

המטרות האמיתיות של „מיבצע גולדה“

שחולל גשבר בממשלה - והיושיו

לשנות לגמרי את הנתונים לקראת המאבק על השלטון

מהפכת

המתנע

מאת אורי אבנרי

לוי אשכול לא אהב את זה. מרים אשכול אהבה את זה עוד פחות. עד כדי כך שכמה וכמה אנשים בירושלים חושדים כי מרים היא שהרליפה את זה לעיתונות בטרם עת - וכך כמעט פוצצה את כל העניין. ואין בכך פלא. כי היעד הראשון של „מיבצע גולדה“ היה להרחיק את לוי אשכול, בהדרגה ובצורה אלגנטית, מן השלטון. ואילו ללוי אשכול אין כל חשק להתרחק מן השלטון. וגם למרים אשכול אין חשק. להיטף, היה מנוי וגמור עם אשכול להופיע בראש רשימת המע"י בבחירות הבאות ל-כנסת, וגם בראש ממשלת ישראל החדשה - ממשלת אשכול שתירש את ממשלת אשכול.

גולדה: „אתה רוצה לאחר שוב?“

מה הביא את זקני מפא"י להתנכרות לרצונו זה של אשכול? זקני מפא"י ממשיכים לאהוב את אשכול, והם היו רוצים שימשיך לשלוט (או לפחות להחזיק בשלטון) לעולם ועד. אולם בשבועות האחרונים הגיעו למסקנה שזה לא יתכן. סקרים שונים - ביניהם סקרים של מוסדות ממשלתיים, שלא נועדו לפירסום - אישרו כי אחוז התומכים בכהונת אשכול כראש-הממשלה הולך וקטן. זה מכבר ירד אל מתחת ל-50%, וכעת הוא מתחיל לרדת אל מתחת לשליש. באותה שעה עולה אחוז התומכים בעליית דיון לראשות-הממשלה - תמיכה שאינה קשורה בשום השקפת-עולם או פיתרונות מדיניים, אלא בכמיהה לאיש צעיר וועק, בשלטון. גולדה מאיר וידידיה הכירו את הסימנים היטב. הם זכרו את אותם הסימנים בימי החרדה של מאי 1967. אז קמה התנועה להעל את דיון לשלטון. אפשר היה אז לחסל אותה באיבה, אילו העביר אשכול את תיק-הביטחון בעוד מועד לאיש כמו יגאל אלון, יגאל ידון או איש דומה. אולם אשכול סירב. הוא החזיק בקרנות-המיזבוב עד הרגע האחרון - ואז היה מאוחר מדי. הוא נאלץ למסור ל-דיון - וכמעט סולק מראשות-הממשלה.

גולדה: אין להרוג חריסר זבובים במכה

הפעם לא רצתה גולדה להסתכן עוד פעם. כשהיפס אשכול עוד ברגע האחרון, עלו אליו גולדה, פינחס ספיר וישראל גלילי, וגולדה אמרה לו: „אתה רוצה לאחר שוב?“ אשכול אמר: „כבר לקחתם ממני את הביטחון, ואחרי-כך את ההסברה. אם תקחו את הקליטה ושאר העניינים, מה יישאר לי?“ אך אשכול נכנע סופית.

הפיכה הפוכה בעוד מועד

רעיון המרכזי של „מיבצע גולדה“ הוא פשוט וגאוני: להולל מעין הפיכת-מנע, שתמנע מראש את ההפיכה הצפויה של חסידי-דיון. אנשי דיון קיפו לחולל מיבצע דו-שלבי: תחילה לאחד את כל הכוחות הצעירים-יחסית כדי לסלק את לוי אשכול יחד עם גולדה ושות', ורק לאחר מכן לקבוע מי יהיה היורש. ברור שבמצב כזה היה הפרי הבשל נופל לחיקו של דיון. הפיכת-המנע של גולדה היתה הפוכה: להשאיר את אשכול בשלטון מבחינה ייצוגית, אך למסור בהדרגה את כל סמכויותיו לאדם צעיר, המקובל על הזקנים, שיהווה מישקל נגדי חזק לדיון. אין סירוש הדבר כי אנטי-דיון זה יהפוך, אוטומטית, יורש-העצר. יתכן כי גולדה ושות' מקווים כי בעתיד, כבוא ההכרעה, ינטרלו שני האנשים זה את זה, ואז יהיה ניתן למסור את כהונת ראש-הממשלה לאיש הקרוב יותר לצמרת החתיקה, כגון פינחס ספיר. ואם זה לא ילך - בוודאי יעדיפו הוותיקים צעיר (49) המקורב עליי הם, כמון יגאל אלון, על פני צעיר (53) הבועט בהם מזה שנים, כמו משה דיין.

טאטום. התיכנון הכלכלי הכל

מיבצע חוכן בסודייסודות, במיטבחה של גולדה מאיר. עברו ימים אחדים עד שהובן מלוא היקפו ועוצמתו. תחלה דובר על יצירת מיניסטרויון חדש בממשלה - משרד-הקליטה. זה סופולרי. הכל

יגאל: שנה ורבע כדי להוכיח את עצמו